

Strategia Națională pentru Tineret 2014-2020

Obiectivul general al Strategiei:

Susținerea participării active a tinerilor la viața economică, socială, culturală și politică a țării, asigurând oportunități egale de acces la educație, ocupare și condiții de viață decente, inclusiv pentru grupurile vulnerabile.

1. Principiile Strategiei:

- a) Elaborarea și promovarea unei strategii globale și integrate și fundamentarea acesteia pe baza rezultatelor cercetărilor sociale actuale.
- b) (b) Recunoașterea tuturor tinerilor ca o resursă pentru societate și asigurarea dreptului tinerilor de a participa la elaborarea politicilor care îi vizează, prin intermediul unui dialog structurat continuu cu tinerii și organizațiile de tineret.
- c) Cooperarea autorităților și instituțiilor publice centrale și locale cu structurile neguvernamentale de tineret și pentru tineret în toate problemele care privesc viața tinerilor.
- d) Garantarea nediscriminării și asigurarea șanselor egale de acces, indiferent de rasă, sex, vârstă, confesiune, origine etnică și socială, orientare politică sau orice altă caracteristică, la programele, serviciile și activitățile pentru tineret finanțate din surse publice.
- e) Promovarea toleranței și acceptării diferențelor în toate programele pentru tineret și în toate stabilimentele destinate activității de tineret, finanțate din surse publice.
- f) (f) Luarea în considerare a posibilităților de diferențe între condițiile de viață, nevoile, aspirațiile, interesele și atitudinile tinerilor, datorate diferiților factori, și acordarea unei atenții particulare celor care, din diferite motive, ar putea avea oportunități mai puține.
- g) Asigurarea unei cât mai largi participări a tinerilor la viața publică și încurajarea acestora în vederea asumării responsabilităților individuale sau de grup.
- h) Asigurarea continuității și coordonării în procesul de planificare și implementare a politicilor publice.
- i) Asigurarea subsidiarității în procesul de atribuire a responsabilităților, astfel încât politicile, programele și acțiunile să fie coordonate și implementate la nivelul cel mai adecvat din perspectiva eficienței și eficacității.
- j) Asigurarea capacității de management orientat spre rezultate la nivelul tuturor entităților responsabile de implementarea politicilor, programelor și măsurilor în domeniul tineretului.
- k) Asigurarea transparenței și a accesului la informații și la tehnologii informaționale adecvate pentru toți tinerii și pentru toate structurile implicate în implementarea Strategiei.
- l) Includerea, unde este cazul, a unei dimensiuni de politică privind copiii, privitoare la drepturile și protecția acestora, având în vedere că viața și perspectivele de viitor ale tinerilor sunt semnificativ determinate de oportunitățile, sprijinul și protecția primite în cursul copilăriei.

2. Domenii principale de intervenție, obiective specifice și direcții de acțiune

2.1. Cultură și Educație Non-formală

Barometrul de opinie publică Tineret 2012 (BOT2012) arată că 25,5% dintre tinerii români nu practică lectura iar 44% fac acest lucru doar foarte rar (între de 2-3 ori pe lună și 2-3 ori pe an). Cifre la fel de

îngrijorătoare prezintă BOT2012 și în legătură cu procentul foarte mic al tinerilor care vizionează spectacole de teatru, operă, balet, merg la concerte de muzică clasică, vizitează muzee sau monumente istorice. În aceeași linie, raportul documentar privind sectorul cultură și turism postat pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene¹ evidențiază că România se confruntă cu lipsa educației care ar permite cetățenilor să identifice, să cunoască, să protejeze și să pună în valoare patrimoniul cultural din comunitatea / regiunea proprie.

Conform raportului documentar privind domeniul educație, postat pe același site², participarea la educație se află încă în România, considerabil sub standardele europene, chiar dacă se află în progres. Pentru tinerii care din diferite motive legate mai ales de sărăcie, ar dori să ocupe un loc de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani, lipsesc oportunitățile de formare profesională. Legat de aceasta, dar și de starea actuală a economiei, procentul tinerilor care nu se află cuprinși nici în educație sau formare, nici în ocupare era cu o cincime mai mare decât cel înregistrat la nivel European. Pe de altă parte, în ultimii ani se constată un trend descendent al ratei de promovabilitate a bacalaureatului.

Pentru 65% dintre tinerii care au răspuns la sondajul menționat din 2012, accesul la forma de învățământ dorită este o problemă. În același timp, un procent destul de mare de tineri (peste 30%) cred că școala nu îi pregătește în conformitate cu cerințele pieței muncii sau ale vieții de adult. La concluzii similare ajunge Raportul din 2011 al Băncii Mondiale care arată că "tinerii români – în cea mai mare parte – urmează o școală și termină o școală, dar evaluarea datelor sugerează că pot termina o școală fără a dobândi calificările necesare pentru a reuși în viață și pe piața muncii".

În aceste condiții, educația non-formală ar putea suplini o parte dintre carențele sistemului de educație formală. Educația non-formală poate completa educația formală oferind tinerilor o perspectivă mai "prietenosă" asupra învățării și asupra propriei lor dezvoltări³.

Deși 66,6% dintre tineri au apreciat că activitățile desfășurate în afara școlii de elevi sunt puține sau chiar lipsesc, oferta din ultimii ani din partea sectorului educației non-formale este în creștere (mai ales în principalele centre urbane din România) oferind premiza unor posibile schimbări benefice din perspectiva tinerilor beneficiari. Totuși, și în acest caz rezultatele BOT2012 oferă date ce demonstrează că doar o mică parte dintre tineri beneficiază de oferta educațională non-formală: 87,1% dintre tineri nu au participat niciodată la ateliere de creație, cercuri sau cenacluri; 84% nu au luat parte niciodată la o conferință sau dezbateri, 92,1% nu au participat la un schimb internațional de tineri.

Față de aceste date ale realității prezente, Strategia pentru tineret își propune să mobilizeze toate instituțiile și organizațiile competente - guvernamentale și neguvernamentale, într-un efort concertat de ridicare a nivelului educației formale și non-formale oferite tinerilor în scopul unei mai bune pregătiri a acestora pentru muncă și viață.

¹ Cf. Rezultatele analizei documentare: Sectorul Turism și Patrimoniu Cultural, disponibil la http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2012-2020/Dezbateri%20parteneriale/Rezultatele%20analizei%20documentare/03.06.2013/10.Tourism%20and%20culture_22%20mai.pdf

² Cf. Rezultatele analizei documentare: Sectorul Educație, disponibil la http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2012-2020/Dezbateri%20parteneriale/Rezultatele%20analizei%20documentare/03.06.2013/6.Education_22%20mai.pdf

³ <http://www.societal.ro/ro/comunitate/articole/educatia-nonformala-incotro-in-romania-704.html>

Direcții de acțiune și obiective specifice

1. Asigurarea accesului tuturor tinerilor la un sistem de formare și educație de calitate, formală cât și non-formală

- a) Încurajarea performanței școlare și extrașcolare a elevilor din medii defavorizate
- b) Extinderea consilierii școlare și vocaționale atât prin diversificarea rețelelor de consiliere (nu doar în școli ci și în centrele de tineret) cât și prin cuprinderea obligatorie a elevilor începând cu clasele VII și VIII
- c) Atenuarea efectelor părăsirii timpurii a școlii prin dezvoltarea muncii de tineret și oportunități de învățare nonformală,
- d) Creșterea și diversificarea ofertei de educație non-formală, adaptată nevoilor tinerilor:
 - I. voluntariat, activități inițiate de ong-uri,
 - II. acțiuni de instruire și educație extra-curriculară realizate în școli,
 - III. oferte de educație non-formală ale Centrelor de tineret și Cluburilor Sportive Școlare ,
 - IV. angajarea tinerilor la pregătirea și implementarea de proiecte inovative,
 - V. oferte de învățare on-line, conferințe și seminarii pe teme solicitate de tineri,
 - VI. oportunități de învățare a limbilor străine și formare de competențe transversale (digitale, de comunicare etc.)
- e) Încurajarea participării tinerilor la procesul de educație continuă
- f) Orientarea educației non-formale cu preponderență către domenii care asigură buna integrare socială a tinerilor și manifestarea lor mai activă și mai responsabilă: educație pentru cetățenie și cunoașterea drepturilor și obligațiilor ce le revin ca tineri și ca viitori adulți, educație pentru un stil de viață sănătos, educație parentală
- g) extinderea serviciilor de educație non-formală la nivel național și asigurarea calității acestora, în conformitate cu bunele practici și experiențele internaționale existente
- h) sensibilizarea, mobilizarea și orientarea organizațiilor guvernamentale și non-guvernamentale, a comunităților locale în vederea stabilirii de parteneriate și a unei cooperări viabile pentru dezvoltarea sistemului de instituții de educație non-formală și a serviciilor complexe/integrate axate pe necesitățile tinerilor,
- i) asigurarea de contribuții din fonduri guvernamentale, județene și locale și prin atragerea de fonduri comunitare pentru dezvoltarea unei **infrastructuri adecvate** ofertei de educație non-formală specifică tinerilor: centre multifuncționale de învățare și loisir, cluburi locale, campusuri de vacanță cu facilități de instruire, aparatură specifică pentru activități de instruire.

2. Recunoașterea competențelor și aptitudinilor obținute de tineri prin intermediul educației non-formale și informale și creșterea posibilităților de valorificare a acestor competențe pe piața muncii

- a) Dezvoltarea graduală, în perioada 2014-2020 a unui sistem de validare și recunoaștere a competențelor obținute prin intermediul educației nonformale și informale
- b) Stimularea participării tinerilor la activități de dobândire a unei experiențe inițiale de muncă
- c) Legalizarea și stimularea organizării de stagii practice, internship-uri la agenții economici în vederea angajării ulterioare a tinerilor practicanți

3. Facilitarea accesului tinerilor la consum și creație culturală de calitate

- a) Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor culturale locale (românești sau ale minorităților), inclusiv prin formarea în meserii tradiționale (artistice, artizanale)
- b) Sprijinirea și stimularea creativității și performanței tinerilor în diverse domenii ale industriilor creative (publicitate, arte vizuale, artele spectacolului, cercetare-dezvoltare, software etc.)
- c) Promovarea, susținerea și recompensarea performanței tinerelor talente artistice și din domeniul inovației tehnico-științifice
- d) Încurajarea educației interculturale, inclusiv prin participare la stagii de formare și învățare în alte țări, prin intermediul schimburilor de tineri
- e) Promovarea protecției copiilor și tinerilor, în particular cu privire la competențele în domeniul noilor mijloace de comunicare în masă și protejării în fața anumitor pericole ce apar ca urmare a folosirii acestora, recunoscând totodată beneficiile și oportunitățile pe care acestea le pot oferi tinerilor,
- f) Măsuri speciale pentru facilitarea accesului la cultură de calitate a tinerilor din mediul rural: caravane de spectacole și film, proiecte de dezvoltare culturală locală ale ong-urilor

2.2. Sănătate, Sport și Recreere

În privința stării de sănătate și a răspândirii stilului de viață sănătoasă în rândul tinerilor, datele statistice arată creșterea obezității, a sedentarismului, consumul de alcool și fumatul de la vârste relative mici și o incidență în creștere a consumului de droguri. Astfel, cf. BOT2012, 42% dintre tineri nu consumă legume sau fructe proaspete zilnic dar 30,2 % consumă zilnic sau de 2-3 ori pe săptămână produse fast-food.

O proporție de 14,2 % din tineri consumă frecvent alcool iar 30,8% sunt fumători. Din același BOT2012 a rezultat un procent de consumatori de droguri (fie ele și ușoare) de cca. 5%, dar procentul este mai mare în mediul urban. Strategia Națională Antidrog – pe baza unor studii – a relevat o prevalență a consumului de droguri de 10% în populația de elevi de 16 ani, remarcând totodată creșteri semnificative ale consumului de droguri în rândul populației tinere. Cartea Albă privind Sportul a Comisiei Europene atrăgea atenția în 2007 asupra rolului pe care sportul îl are în cadrul societății europene prin intermediul structurilor bazate pe voluntariat, în domenii precum sănătatea, educația, integrarea socială și cultura (p.3). Totodată era recunoscut faptul că la nivel european în privința atingerii obiectivelor recomandate de OMS privind activitatea fizică, "progresele înregistrate...nu sunt suficiente" (p. 4) și chiar tendința de reducere a numărului de voluntari pentru cluburile sportive destinate amatorilor (p. 7) sau manifestări de violență și rasism în cadrul publicului care asistă la competiții sportive.

Pentru România, un studiu al ISE (nepublicat) din 2010 menționa că nu există decât puține informații disponibile despre practicarea sportului de către tineri. Din datele Diagnozei Tineretului, pentru cei de 15-29 de ani, în perioada 2006-2008, ponderea celor care practicau zilnic un sport sau exerciții fizice s-a situat între 10-15%, iar a celor care nu practicau deloc între 24-35%. Datele din 2012 par să fie și mai puțin favorabile arătând că numai 4,8% dintre tineri practică un sport zilnic sau de 2/3 ori pe săptămână iar 28,5% numai ocazional. Rezultă că proporția celor care nu fac nici un fel de exerciții fizice depășește 60%.

Conform datelor Anuarului Sportului 2009, diferențele între județe în ceea ce privește dotările cu baze sportive sunt mari, cu o „concentrare” mai mare a acestora în zona de sud și de centru, și una mai redusă în zona de vest și nord-vest. Este interesant, totuși, că regiunile cu mai puține baze sportive au organizat mai multe competiții școlare în 2008 față de regiunile mai dotate din acest punct de vedere.

Deși numărul de structuri sportive afiliate federațiilor de specialitate și de instructori sportivi sau antrenori, a crescut între 2005-2009 cu peste 100%. și se constată și o creștere a numărului de sportivi legitimați cu aproximativ 130% în 2009 față de 2005, participarea la competițiile de masă cum ar fi cele școlare nu este deloc spectaculoasă.

Doar câteva județe din țară – 6 - se înregistrează cu un număr ceva mai important de participanți (peste 10.000 anual), în timp ce majoritatea au cifre mici (14 județe au între 3000 și 5.000 de participanți) sau chiar ne semnificative (9 județe raportează mai puțin de 2000 de participanți într-un an). Aceste date sunt confirmate de datele BOT2012 care arată că numai 4,7% dintre tineri au participat cu regularitate la acțiuni sportive, 21,9 au participat ocazional în timp ce 71,9% nu au participat.

Recreerea – petrecerea timpului liber este de multe ori, chiar în accepțiunea tinerilor redusă la un conținut mai degrabă sărac. Cele mai frecvente activități de timp liber (dintre cele menționate în setul de întrebări folosit în chestionarul de anchetă⁴) sunt: vizionarea emisiunilor tv, întâlnirile cu prietenii și lectura presei. Cele mai puțin practicate sunt mersul la teatru, mersul la cinema și excursiile. Și cu toate acestea, 66,4% dintre tineri au apreciat ca mulțumitor modul în care își petrec timpul liber⁵. Aceasta arată că tinerii, nu numai că au nevoie de oferte diversificate și de calitate de petrecerea timpului liber dar neceită și consiliere, îndrumare în sensul valorificării depline a timpului liber în propriul lor interes.

Strategia pentru tineret își propune să acorde o importanță semnificativă dezvoltării unui tineret sănătos fizic și mental, promovând idealul "minte sănătoasă în corp sănătos" și valorificând în acest scop resursele asigurate prin oferta de petrecere a timpului liber și prin practicarea sportului

Obiective specifice și direcții de acțiune

1. Susținerea sănătății și bunăstării tinerilor, cu accent pe promovarea sănătății mintale și sexuale,

- a) Încurajarea realizării educației pentru sănătate de la egal la egal prin încurajarea voluntariatului tinerilor în acele proiecte care vizează promovarea deprinderilor de viață sănătoasă
- b) Facilitarea accesului la servicii de sănătate existente, făcându-le mult mai prietenoase tinerilor
- c) Urmărirea obiectivului de a asigura ca un număr tot mai mare de tineri să practice 30-60 de minute zilnic activitate fizică cu efort moderat (inclusiv activități sportive)
- d) Atragerea tinerilor cu dizabilități la practicarea sportului, oferind condițiile adecvate de acces

2. Prevenirea rănilor, tulburărilor de alimentație, dependenței și abuzului de substanțe.

- a. Combaterea excesului de greutate, obezitate în rândul tinerilor prin programe speciale de activități fizice și competiții pe grupe și categorii în vederea reducerii excesului de greutate și a riscului bolilor cronice derivate
- b. Promovarea educației rutiere și a conducerii auto preventive în rândul tinerilor
- c. Măsuri preventive în domeniul reducerii fumatului, consumului de alcool,
- d. Prevenirea consumului de droguri în rândul tinerilor prin acțiuni aliniate la Strategia Națională Antidrog 2013 – 2020 prin:

⁴ ANSIT, Diagnoza tineretului 2008

⁵ Barometrul de opinie Tineret 2012

- i. educarea, informarea, conștientizarea în rândul adolescenților a neînceperii sau întârzierii debutului consumului de droguri și respectiv evitarea transformării consumului experimental sau ocazional în consum de droguri
- ii. Minimizarea riscurilor în familia adolescenților
- iii. Reducerea influenței factorilor de risc din mediul de viață al adolescenților

3. Realizarea educației prin sport și activitate fizică pentru formarea unor stiluri de viață sănătoase, dezvoltării ca cetățeni activi și responsabili

- a. Creșterea numărului practicanților de sport, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor
- b. Asigurarea accesului elevilor și copiilor din cluburile sportive publice sau private (în baza unui contract de utilizare) până la minim ora 21.00 în bazele sportive deja existente
- c. Menținerea educației fizice ca disciplină obligatorie: cel puțin 4 ore/sapt la ciclul gimnazial, 3 ore la liceal, 2 ore la universitar și încurajarea practicării unei ramuri de sport de către fiecare elev sau student
- d. Încurajarea stilurilor de viață sănătoase în rândul tinerilor, prin educație fizică, educație în domeniul nutriției, exerciții fizice și colaborare între școli, lucrători de tineret, specialiști în domeniul sănătății și organizații sportive.
- e. Evidențierea rolului sportului ca activitate în sprijinul muncii în echipă, învățării interculturale, corectitudinii și responsabilității
- f. Promovarea modelului sportivilor români de performanță în rândul tinerilor
- g. Folosirea mai intensă a oportunităților create prin programele europene pentru tineri pentru încurajarea practicării sporturilor, schimbului de experiență și formării în domeniul educației prin sport
- h. Folosirea oportunităților create de programul "Europa pentru cetățeni" în sprijinul sportului practicat de tineri la nivel de începător.

4. Încurajarea asocierii de către tineri a recreerii cu practicarea sportului și mișcării

- a. Acordarea de îndrumare și sprijin administrațiilor locale pentru a terenurilor de sport, bazinelor de înot
- b. Acordarea de facilități tinerilor în utilizarea în timpul liber a bazelor sportive existente.
- c. Promovarea ideii de practicare a sportului și mișcării în timpul liber

5. Îmbunătățirea oportunităților de petrecere a timpului liber de către tineri atât în modalități organizate cât și în modalități informale

- a. Extinderea rețelei de centre, cluburi, facilități de timp liber în administrare fie publică, fie privată, fie prin parteneriat între cele două sectoare, implicand costuri reduse dar cu eficacitate maximă în atragerea tinerilor la practicarea diferitelor activități de timp liber
- b. Utilizarea mai intensă a infrastructurii sistemului de învățământ (Sali de clasa, terenuri sportive din incinta școlilor) în perioadele când nu se țin cursuri, pentru a putea fi utilizate de tineri sau organizații ale tinerilor la practicarea de activități de timp liber
- c. Implicarea ong-urilor de tineret și a tinerilor în dezvoltarea facilităților de timp liber și în gestionarea lor, inclusiv pe bază de voluntariat
- d. Dezvoltarea și diversificarea rețelei de tabere și campusuri de vacanță
- e. Formarea profesională, perfecționarea și valorificarea competențelor animatorilor de timp liber și a lucrătorilor de tineret în atragerea tinerilor către activități de timp liber cu efect benefic asupra dezvoltării lor personale.

2.3. Participare și Voluntariat

Conform Barometrului de Opinie publică Tineret 2012⁶ doar 5% din tinerii români s-au implicat în acțiuni civice organizate de ONG-uri sau activități de voluntariat (13%).

Întrebați dacă ar fi dispuși să participe ca voluntari într-o organizație neguvernamentală, precum o asociație sau o fundație, 29% dintre tinerii chestionați au dat un răspuns afirmativ, în timp ce majoritatea au dat un răspuns negativ (53%), iar 16% nu au fost hotărâți dacă ar fi dispuși să facă acest lucru.

Conform rezultatelor aceluiași Barometru, în scopul încurajării participării tinerilor la activități de voluntariat, principalele acțiuni care ar trebui întreprinse sunt: informarea acestora privind posibilitățile de participare – 47%, acordarea de recompense (cursuri, excursii etc.) – 42%, promovarea beneficiilor activității de voluntariat – 38%, sensibilizarea tinerilor la problemele comunității – 22% și recunoașterea activității de voluntariat drept vechime în muncă – 15%.

O mică parte din rândul persoanelor intervievate au declarat că ar cunoaște organizații neguvernamentale care desfășoară activități în localitatea în care trăiesc (16%). Întrebați dacă ei înșiși fac parte dintr-o asemenea organizație, 4% dintre aceștia dau un răspuns pozitiv, în timp ce 91% dau unul negativ.

În egală măsură, consultările organizate de organizațiile non-guvernamentale de/pentru tineret au evidențiat lacune pregnante pentru tineri cu privire la participare și voluntariat, cum ar fi:

- numărul scăzut al tinerilor care participă la acțiuni de voluntariat
- lipsa unei informări corespunzătoare cu privire la voluntariat
- număr mic de organizații non-guvernamentale și insuficiența ofertei de activități propuse tinerilor care să-i ajute să se dezvolte, personal și profesional, în special în mediul rural
- nerecunoașterea voluntariatului de către instituțiile publice
- clarificarea definiției voluntariatului și armonizarea coerentă a legislației naționale cu cea existentă la nivel european

Obiective specifice

1. **Creșterea gradului de participare a tinerilor la viața comunității, sub toate aspectele ei, sociale, educaționale, culturale, economice, de sănătate.**

Direcții de acțiune:

- a. Crearea de oportunități de participare a tinerilor la viața comunității
- b. Susținerea de seminarii, conferințe și evenimente similare pentru promovarea participării în rândul tinerilor
- c. Promovarea de modele de succes ale participării cu scopul încurajării tinerilor să se implice în viața comunității
- d. Competiții de proiecte pentru a premia cele mai bune inițiative de participare și decizii care implică tinerii la nivel local.

⁶ Barometru de Opinie publică – Tineret 2012, Institutul Român pentru Evaluare și Strategie, realizat pentru Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, cu sprijinul Institutului de Științe ale Educației.

- e. Crearea de grupuri de cercetare și de consultare formate din tineri la nivelul comunității locale
- f. Creșterea gradului de motivare a tinerilor pentru a participa la viața comunității prin implicarea în proiecte
- g. Crearea de posibilități de finanțare pentru a stabili sau a îmbunătăți facilități durabile locale de tineret
- h. Introducerea cu caracter de continuitate a educației civice în sistemul formal de educație

2. Creșterea gradului de participare a tinerilor la viața politică.

Direcții de acțiune:

- a. introducerea educației politice în sistemul formal de educație
- b. Implicarea activă a organizațiilor non-guvernamentale de/ pentru tineret în procesul de introducere în curricula formală a educației civice și politice
- c. Promovarea participării la vot a tinerilor, prin mass-media și prin puncte de informare
- d. Simplificarea procedurilor de înregistrare la vot, posibilitatea de a vot la distanță sau de a vot online.
- e. Amplasarea de secții de votare unde se regăsesc tinerii
- f. Crearea și dezvoltarea unei baze de date user-friendly care să conțină cercetări și dovezi bazate pe informații cu privire la reducerea vârstei de vot la 16 pentru a stimula dezbaterile naționale pe această temă
- g. Înființarea unei comisii pentru vârstă de vot, cu scopul de a stimula o dezbatere cu privire la reducerea vârstei de vot la 16 ani și cu privire la participarea activă a tinerilor la viața politică

3. Creșterea gradului de participare a organizațiilor non-guvernamentale de/ pentru tineret la Dialogul structurat.

Direcții de acțiune:

- a. Luarea de decizii transparente în domeniile în care tinerii sunt vizați în mod direct
- b. Promovarea co-managementului cu organizațiile de tineret în implementarea programelor și activităților pentru tineret
- c. Inițierea și instituirea unei practici a dialogului cu tinerii, în care toți actorii pot aduce idei la a iniția, decide, implementa și monitoriza politicile și programele de/ pentru tineret la toate niveluri
- d. Promovarea dialogului structurat între decidenții la nivel politic și societatea civilă, în vederea asigurării efective a participării tinerilor la luarea deciziilor care îi afectează

4. Crearea unui mediu favorabil voluntariatului în România.

Direcții de acțiune:

- a. Definirea clară a voluntariatului prin identificarea acelor caracteristici esențiale care îl definesc și care permit delimitarea clară a activităților derulate, urmată de promovarea acestei definiții pentru acceptarea și utilizarea ei pe scară cât mai largă de către toate entitățile interesate.
- b. Clarificarea cadrului legislativ care reglementează mișcarea de voluntariat în România, în concordanță cu directivele europene, prin îmbunătățirea legii-cadru – Legea Voluntariatului 195/2001.
- c. Eliminarea contradicțiilor și armonizarea legii-cadru cu celelalte documente legislative existente (Legea Tinerilor nr. 350/2006, Legea nr. 351/2006 – privind înființarea, organizarea și funcționarea

Consiliului Național al Tineretului din România, Legea nr. 146/2002 privind regimul juridic al fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București și al Fundației Naționale pentru Tineret, Legea nr. 333/2006 – privind înființarea centrelor de informare și consiliere pentru tineret).

- d. Creșterea capacității organizațiilor non-guvernamentale prin mecanisme de suport financiar și tehnic în vederea accesării de finanțări din fonduri publice naționale, europene și internaționale.
- e. Crearea unei axe prioritare dedicate tineretului, cu priorități în domeniul voluntariatului și participării în cadrul Fondului Social European, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane pentru planificarea financiară 2014-2020
- f. Plasarea prin legislație a voluntariatului ca domeniu de competență la nivelul instituțiilor publice centrale pentru a facilita dialogul între sectorul non-guvernamental și factorii de decizie.
- g. Implicarea directă a sectorului de voluntariat în elaborarea politicilor publice care îl vizează, în domenii în care se desfășoară activități de voluntariat.
- h. Dezvoltarea infrastructurii pentru voluntariat prin consolidarea capacității tehnice, operaționale și financiare a organizațiilor resursă.
- i. Susținerea programelor de asistență tehnică din partea organizațiilor resursă către alte organizații non-guvernamentale.

5. Recunoașterea activității de voluntariat.

Direcții de acțiune:

- a. Crearea și implementarea unui sistem de recunoaștere a competențelor dobândite prin voluntariat, pe baza Cadrului Național al Calificărilor și Cadrului European al Calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții.
- b. Acceptarea certificatului de competențe dobândite prin voluntariat ca experiență în muncă și recunoașterea acestuia de către angajatorii publici și privați activi pe piața muncii din România.
- c. Recunoașterea valorii de învățare a voluntariatului și participării prin identificarea de mecanisme de colaborare între sistemul de educație non-formală și cel de educație formală.
- d. Stimularea învățării pe tot parcursul vieții prin susținerea implicării în activități de voluntariat.
- e. Recunoașterea voluntariatului ca metodă de stimulare a cooperării internaționale și ajutorului umanitar prin facilitarea mobilității voluntarilor în spațiul european și internațional.
- f. Adoptarea și implementarea Manualului pentru măsurarea muncii de voluntariat creat de Organizația Internațională a Muncii în vederea colectării de date statistice valide și măsurabile cu privire la dimensiunea și dinamica activității de voluntariat din România.
- g. Recunoașterea grupurilor informale ca promotori ai voluntariatului.
- h. Crearea și adoptarea unui document legal care în vederea recunoașterii drepturilor și responsabilităților voluntarilor.

6. Creșterea gradului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la importanța implicării în activități de voluntariat.

Direcții de acțiune:

- a. Promovarea voluntariatului ca valoare esențială a societății și ca valoare adăugată pentru individ și societate.
- b. Acceptarea voluntariatului ca promotor al solidarității între generații.
- c. Crearea de mecanisme de promovare a activităților și proiectelor derulate de organizațiile non-guvernamentale în rândul comunității.

- d. Utilizarea intensivă a mass-mediei pentru a comunica și a promova voluntariatul și participarea civică.
- e. Realizarea de studii și cercetări cu privire la domeniile de implicare voluntară și cu privire la situația mediului de voluntariat în România.

2.4. Ocupare și Antreprenoriat

2.4.1. Ocupare

Rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani în România (63.8% în 2012) este mai mică decât media Uniunii Europene (68.5% în 2012) și se estimează că ținta națională de 70% până în anul 2020 este greu de atins⁷, iar decalajul față de media UE este posibil să crească în condițiile în care ținta europeană pentru același orizont de timp este de 75%.

Daca avem în vedere că la populația de 15 ani și peste întâlnim una dintre cele mai ridicate rate de ocupare în grupa de vârstă 24-35 ani (78.1% în trim. IV/2012) și una dintre cele mai scăzute în grupa de vârstă 15-24 ani (27.3% în trim. IV/2012)⁸, este evident potențialul pe care îl are forța de muncă tânără pe piața muncii și faptul că principala resursă pentru atingerea țintei europene de ocupare se află aici.

Pe de altă parte, rata șomajului în rândul tinerilor de 15-24 ani era în ultimul trimestru al anului 2012 de 22.7%, față de 6.9% la nivelul întregii populații active, ceea ce se justifică parțial prin participarea mai ridicată în sistemul formal de educație a tinerilor din această categorie de vârstă, dar aceasta era semnificativ mai mare decât la nivelul întregii populații active și în grupa de vârstă 25-34 ani, respectiv 8.6%, ceea ce oferă o imagine mai bună a nivelului de subutilizare a resurselor de muncă tinere în România⁹ (folosim date 2012 întrucât accesul la resursele europene mobilizate prin Inițiativa de Ocupare a Tinerilor depinde de situația șomajului în rândul tinerilor la nivelul acestui an). În trei dintre regiunile de dezvoltare ale României (NUTS 2), respectiv Centru, Sud-Muntenia și Sud-Est, rata șomajului în rândul tinerilor de 15-24 ani depășea 25%, ceea ce le face eligibile pentru spijin financiar european în cadrul Inițiativei menționate.

Mai îngrijorătoare este rata șomajului de lungă durată în rândul tinerilor de 15-24 ani, care în trimestrul IV/2012 era de 13.3%, față de 3.2% pe ansamblul populației active¹⁰. În plus, un număr considerabil de șomeri tineri, atât din grupa de vârstă 15-24 ani cât și din grupa de vârstă 25-34 (57.890, respectiv 96.201)¹¹, ani au renunțat să mai caute un loc de muncă (fie cred că nu există locuri libere sau nu știu unde să caute, fie nu se simt pregătiți profesional sau cred că nu vor găsi din cauza vârstei, sau au fost descurajați de eșecul la căutările anterioare).

⁷ Cf. European Commission, Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on Romania's 2013 national reform programme and delivering a Council opinion on Romania's convergence programme for 2012-2016 (SWD(2013) 373 final), p. 4

Disponibilă la http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/csr2013_romania_en.pdf

⁸ Cf. INSSE, Forța de Muncă în România. Ocupare și șomaj, Trim. IV 2012, p. 52

⁹ Cf. Ibid. p. 56

¹⁰ Cf. Ibid. p. 61

¹¹ Cf. Ibid. p. 146

Relevantă pentru accesul și șansele de rămânere/promovare pe piața muncii este și rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tinerii de 18-24 ani, care la nivelul trimestrului al patrulea al anului 2012 se situa la 16.9%, față de 12.8% la nivelul UE. Nu mai puțin, pentru șansele de promovare pe piața muncii este relevant gradul de participare la procesul educațional sau de instruire al persoanelor de 25-64 ani. Acesta era în trim. IV/2012 de doar 1.3%¹², în timp ce la nivelul UE era (în 2011) de 8.9%¹³.

Rata mare a tinerilor neocupați care nu urmează nicio formă de educație sau de instruire este de asemenea îngrijorătoare, fiind în trimestrul IV/2012 de 20.3%¹⁴

Consultările organizate de organizațiile neguvernamentale de/pentru tineret au evidențiat, de asemenea, probleme majore de acces pe piața muncii pentru tineri, precum:

- Dificultatea de a găsi un loc de muncă în concordanță cu specializarea și/sau de către cei fără experiență; insuficiența locurilor de muncă.
- Informarea insuficientă privind oferta de locuri de muncă și posibilele cariere.
- Anumite profesii nu sunt corespunzător respectate.
- Salariile mici din unele domenii importante (e.g. educație) sunt un motiv de descurajare a tinerilor absolvenți să se angajeze, întrucât nu-și pot permite acoperirea cheltuielilor de subsistență: chirie, mâncare etc., ceea ce le îngreunează întemeierea unei familii.
- Insuficiența locuințelor sociale
- Oferta limitată de job-uri part-time/pe timp de vară pentru tineri (iar cele existente sunt prost plătite/ exploatează tinerii).

Față de cele de mai sus, Strategia își propune să îmbunătățească participarea tinerilor pe piața muncii, atât cantitativ cât și calitativ, să-i capaciteze pentru dezvoltarea și valorificarea potențialului lor profesional, să dezvolte capacitatea tinerilor de a căuta, găsi și ocupa locuri de muncă potrivite pregătirii și abilităților lor profesionale, să-i sprijine în înființarea și dezvoltarea de afaceri proprii, să le creeze condiții pentru ocuparea locurilor de muncă potrivite pregătirii lor acolo unde acestea se găsesc, să-i sprijine în întemeierea unei familii și să le creeze condiții pentru îmbinarea armonioasă a vieții profesionale cu cea de familie și pentru participarea cât mai largă la viața socială, culturală, civică și politică a țării și a Europei. Realizând acestea, Strategia acordă o atenție specială tinerilor care din diferite motive ar putea avea mai puține oportunități.

Obiective specifice și direcții de acțiune

- 1. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă tinere, cu focalizare pe grupele de vârstă 15-24 ani și 25-29 ani, iar în cadrul acestora cu atenție specială pentru femei, lucrători necalificați, tineri cu dizabilități, tineri cu responsabilități familiale, tineri aparținând minorității roma, tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului, tineri care au ispășit pedepse privative de libertate.**

Direcții de acțiune:

¹² Id.

¹³ Cf. European Commission, Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on Romania's 2013 national reform programme and delivering a Council opinion on Romania's convergence programme for 2012-2016 {SWD(2013) 373 final}, p. 4

Disponibilă la http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/csr2013_romania_en.pdf

¹⁴ Cf. INSSE, Forța de Muncă în România. Ocupare și șomaj, Trim. IV 2012, p. 61

- a. Elaborarea și implementarea unor scheme de stimulente financiare pentru angajare și instruire, acordate întreprinderilor care angajează și pregătesc în meserii cerute pe piața muncii tineri fără calificare sau cu nivel scăzut de calificare.
- b. Punerea în aplicare fără întârziere a unui plan național pentru ocuparea tinerilor.
- c. Stimularea și extinderea măsurilor de încurajare a angajării tinerilor pe piața muncii, în special a celor proveniți din sistemul de protecție a copilului, a tinerilor care au ispășit pedepse privative de libertate și a tinerilor cu dizabilități.
- d. Program de încurajare a tinerilor rromi pentru intrarea pe piața muncii, care prevede un stagiu plătit de stat, cursuri de specializare și pregătire și, la final, consiliere pentru plasamentul pe piața de muncă.

2. Promovarea unei legislații în favoarea tinerilor prin care să fie asigurată tranziția coerentă de la sistemul educațional către piața forței de muncă.

Direcții de acțiune:

- a. Munca de tineret și învățarea nonformală vor fi recunoscute și sprijinite în continuare ca surse semnificative de sprijin în vederea echipării tinerilor cu abilități și competențe de natură a le ușura accesul pe piața muncii, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.
- b. Promovarea unui acces ușor la informație, prietenoasă și de calitate, privind piața muncii pentru toți tinerii, în special pentru cei cu mai puține oportunități.
- c. Formarea și orientarea concentrate pe carieră trebuie integrate la toate nivelele traiectoriilor de educație formală și de învățare nonformală pentru a conștientiza tinerii cu privire la cerințele pieței muncii, a le crea șanse mai bune pe această piață și a-i pregăti pentru viața de muncă.
- d. Actorii importanți precum lucrătorii de tineret, consilierii de carieră și trainerii instruiți vor fi recunoscuți și susținuți ca o sursă semnificativă de sprijin relevant.
- e. Susținerea, inclusiv financiară, a organizațiilor de tineret, ca furnizori majori de educație nonformală și învățare informală, precum și de largi oportunități de mobilitate în afara contextului educației formale. Sprijinul financiar pe termen lung este esențial pentru ele în vederea echipării tinerilor cu abilitățile și competențele necesare pentru a deveni cetățeni activi și a ușurării accesului lor pe piața muncii, ceea ce constituie un pas important în realizarea obiectivelor majore ale strategiei Europa 2020 și construirea unei Europe competitive, bazate pe cunoaștere și sustenabile.
- f. Asigurarea de training personalizat specialiștilor în munca de tineret, profesorilor și consilierilor de carieră pentru furnizarea de informații privind piața muncii și consilierea în domeniul carierei.
- g. Organizarea de seminarii privind sprijinul în dezvoltarea carierei prin întărirea cooperării dintre organizațiile de tineret și serviciile naționale de ocupare a forței de muncă.
- h. Crearea unei instituții consultative, focalizate în principal pe furnizarea de consiliere în carieră în cadrul structurilor educaționale și care intră în dialog cu factorii implicați relevanți pentru a asigura ca tinerilor să le fie furnizată consiliere de carieră relevantă și suficientă.

3. Promovarea și susținerea echilibrului între viața profesională și cea personală a tinerilor.

Direcții de acțiune:

- a. Promovarea și susținerea de programe și măsuri care să asigure un echilibru între viața de muncă și nevoile personale ale tinerilor, de natură a le permite să-și folosească pe deplin potențialul atât pe piața muncii cât și în viața privată. Pentru a combina munca cu educația continuă, formarea profesională, viața de familie și voluntariatul, tinerii au nevoie de o flexibilitate voluntară îmbunătățită, precum și de securitate, împreună cu accesul asigurat la resursele necesare.
- b. Îmbunătățirea măsurilor de securitate socială pentru a încuraja angajatorii și angajații să folosească variate forme de muncă, în special munca la distanță, munca cu program parțial, împărțirea locului de muncă și munca la domiciliu.
- c. Asigurarea mai multor tipuri de facilități pentru îngrijirea copiilor, mai flexibile și mai accesibile, la locul de muncă, acasă și la școală, asigurate de personal calificat.
- d. Lansarea de campanii de informare care să încurajeze tinerele familii să împartă în mod egal sarcinile din viața privată și profesională, folosind aranjamente flexibile de muncă.

4. Dezvoltarea de politici care să asigure un nivel ridicat de creștere și de ocupare durabilă a forței de muncă, bazate pe cunoaștere.

Direcții de acțiune:

- a. Facilități fiscale pentru crearea de locuri de muncă: Scutirea (suportarea, de la Bugetul de stat), pentru o perioadă de 1 an, a contribuțiilor sociale datorate de angajatori în cazul angajării cu contract de muncă pentru o durată cel puțin egală cu 2 ani, a tinerilor cu vârsta sub 25 de ani.
- b. Măsurile active pe piața forței de muncă vor trebui să ia în considerare disparitățile regionale și teritoriale specifice.
- c. Serviciile de educație, formare profesională și angajare vor trebui să fie aliniate la nevoile în schimbare ale pieței forței de muncă, în special de calificare, necesare în acele sectoare care au potențial de creștere. Participarea angajatorilor în dezvoltarea forței de muncă și la învățarea pe tot parcursul vieții va trebui să fie încurajată și facilitată.
- d. O atenție specială va fi acordată calității și valorii adăugate a burselor de training oferite tinerilor, inclusiv prin participarea la inițiativa europeană privind un Cadru European al Calității pentru Bursele de Training.
- e. Creșterea și îmbunătățirea investițiilor în asigurarea de competențe adecvate acelor locuri de muncă cerute pe piața muncii, împreună cu mai buna adaptare pe termen scurt și mai buna anticipare pe termen lung a competențelor cerute pe piața muncii.
- f. Luarea în considerare a situației specifice a tinerilor la proiectarea strategiilor de flexisecuritate.

5. Stimularea mobilității tinerilor pe piața internă a muncii.

Direcții de acțiune:

- a. Subvenții pentru chirie pentru cei care se mută în alt județ pentru primul loc de muncă.
- b. Încurajarea întreprinderilor să contracteze și să includă în pachetul salarial pentru tineri angajați locuințe de serviciu. Complementar, astfel de locuințe să fie contractate/construite de stat și puse la dispoziția angajatorilor în anumite condiții.

c. Facilitarea accesului și a mobilității pe piața internă a forței de muncă atât a tinerilor români care au studiat în străinătate, cât și a tinerilor străini care au studiat în România sau în alte state membre ale UE.

6. Sprijinirea mobilității tinerilor din România pe piața europeană a forței de muncă, inclusiv prin programe de combinare a muncii cu pregătirea și prin programe de integrare, în cadrul fazei post-pilot a programului "Primul tău job EURES".

Direcții de acțiune:

- a. Întărirea capacității serviciilor publice de ocupare și a altor organizații care activează pe piața muncii pentru a deveni servicii de ocupare în cadrul acestui program, precum și pentru a se asocia la alte rețele europene menite a facilita integrarea piețelor muncii la nivel european.
- b. Încurajarea și sprijinirea parteneriatelor tranfrontaliere dintre angajatori și furnizori de formare profesională, în vederea amplificării oportunităților de acces ale tinerilor din România la educație și formare profesională în cadrul programului "Erasmus +", inițiat de Comisia Europeană.
- c. Promovarea de oportunități profesionale și vocaționale tranfrontaliere pentru tineri.

7. Asigurarea unor șanse mai bune de acces și de menținere pe piața muncii a tinerilor, prin însușirea și dezvoltarea abilităților și competențelor care le asigură locul de muncă în viitor.

Direcții de acțiune:

- a. Sprijinirea furnizorilor de educație și formare profesională în mai buna adecvare a abilităților și competențelor cursanților/absolvenților la cerințele unor sectoare cu potențial ridicat de creare de locuri de muncă, precum TIC, îngrijirea sănătății și economia verde, inclusiv participarea acestora la coalițiile și planurile de acțiune inițiate în acest sens de Comisia Europeană.
- b. Tinerii ocupați trebuie să aibă dreptul la tratament egal și corect, mai ales în ce privește munca și salariul decent, locuri de muncă neprecare, oportunitățile de pregătire și promovare, și să nu fie supuși discriminării pe baza vârstei.
- c. Pentru menținerea pe piața muncii, tinerilor trebuie să li se asigure consiliere și orientare în carieră de calitate, formare la locul de muncă, internship și ucenicie de bună calitate plătite, care să răspundă abilităților și intereselor acestora.
- d. Salvaguardarea drepturilor tinerilor care intră pe piața muncii, precum și pe întreaga durată a vieții lor active, prin măsuri politice adecvate și mecanisme de control întărite.
- e. Îmbunătățirea flexibilității cât și a securității pentru a permite tinerilor să combine munca cu continuarea educației, cu participarea la cursuri de formare, cu participarea la activități de voluntariat și cu viața privată.
- f. Abordarea multi-dimensională a sprijinului pentru (re)integrarea tinerilor care nu sunt incluși în educație sau training și nici pe piața muncii (NEET), prin oportunități de educație, formare profesională și ocupare a forței de muncă.

8. Utilizarea optimă a generațiilor existente și a celor noi de programe și fonduri UE, ca instrumente importante de promovare a mobilității pentru învățare și a altor forme de învățare, precum și pentru creșterea oportunităților tinerilor de acces pe piața muncii.

Direcții de acțiune:

- a. Asigurarea ca fondurile Uniunii Europene să fie accesibile tinerilor și organizațiilor de tineret și crearea de structuri de sprijin care să ajute organizațiile de tineret să solicite astfel de finanțări.
- b. Asigurarea ca toți tinerii și perspectivele lor să fie avute în vedere la elaborarea viitoarei generații de programe pentru tineret.
- c. Implementarea Garanției pentru Tineret: asigurarea unei oferte de calitate tuturor tinerilor, pentru ocupare, continuarea educației, ucenicie sau program de pregătire profesională în termen de 4 luni de la părăsirea școlii sau înregistrarea ca șomer. Elaborarea urgentă și trimiterea la Comisia Europeană a unui plan de implementare a Garanției pentru Tineret în regiunile cu rata șomajului în rândul tinerilor peste 25%, apoi a unui plan de implementare pentru celelalte regiuni. Includerea în acest plan a măsurilor de reformă în domeniul uceniciei.
- d. Accelerarea pregătirii, în colaborare cu Comisia Europeană, a Acordului de Parteneriat și a programelor operaționale pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții, cu focalizare accentuată pe ocuparea tinerilor, investițiile în capitalul uman și adaptarea sistemelor de educație și formare profesională la cerințele pieței muncii.
- e. Pregătirea urgentă a unui portofoliu de proiecte finanțabile în cadrul Inițiativei pentru Ocuparea Tinerilor și continuarea elaborării unor astfel de proiecte pentru a accesa aceste fonduri imediat după aprobarea bugetării și în primii doi ani după aceasta, având în vedere propunerea Comisiei Europene ca întregul buget aferent Inițiativei să fie alocat în primii doi ani.
- f. Solicitarea urgentă către Comisia Europeană a constituirii unei Echipe de Acțiune pentru Ocuparea Tinerilor, care să acorde asistență în implementarea Garanției de Tineret și accesarea resurselor alocate prin Fondul Social European și prin Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor.
- g. Constituirea unor parteneriate puternice între autoritățile publice responsabile în domeniile educației și ocupării, partenerii sociali, camerele de comerț și de meserii, furnizorii de formare profesională, organizațiile de tineret și de studenți, serviciile de ocupare și agențiile care gestionează fonduri europene, în vederea accesării și folosirii fondurilor europene pentru implementarea Garanției de Tineret.

2.4.2. Antreprenoriat

Conform Barometrului de Opinie publică Tineret 2012¹⁵, în ceea ce privește lansarea în mediul de afaceri, aproximativ un sfert dintre tinerii din România (27%), conform eșantionului, și-au exprimat dorința de a face acest lucru.

Cel mai vizat domeniu de către tineri este cel al comerțului, serviciilor și al consultanței (30%), urmat de cel al agriculturii, zootehniei, pisciculturii și silviculturii (18%). De asemenea, datele culese reflectă faptul că tinerii ar mai viza domenii precum cel al construcțiilor și finisajelor interioare (11%), precum și cel al informaticii și comunicațiilor (10%).

În România, 1 tânăr din 100 decide să înceapă o afacere pe cont propriu, față de 1 din 4 tineri în Cehia, Polonia sau Ungaria. Foarte puțini tineri demarează o afacere pe cont propriu. Cele mai frecvente cauze invocate sunt lipsa banilor și birocrăția.¹⁶

¹⁵ Barometru de Opinie publică – Tineret 2012, Institutul Român pentru Evaluare și Strategie, realizat pentru Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, cu sprijinul Institutului de Științe ale Educației.

Statisticile la nivel european indică faptul că România acordă o importanță extrem de redusă educației antreprenoriale, astfel încât mai puțin de 10% din cei care au inițiat și dezvoltat o afacere au și o bază teoretică în acest sens, comparativ cu media europeană care indică un procent de 30%.¹⁷

Consultările organizate de organizațiile neguvernamentale de/pentru tineret au evidențiat, de asemenea, probleme majore de acces în lumea afacerilor pentru tineri, precum:

- Lipsa/insuficiența fondurilor pentru tinerii cu inițiativă și dificultatea atragerii partenerilor din mediul privat.
- Dificultățile întâmpinate de tinerii antreprenori, întrucât există foarte puține mecanisme de suport/sprijin pentru cei cu idei noi și reformatoare.
- Lipsa din curricula școlară a unor cursuri/teme importante pentru viață, precum contabilitate primară, comunicare, gestiunea resurselor etc.
- Sprijin insuficient din partea statului pentru tinerii antreprenori/insuficiența programelor destinate susținerii antreprenoriatului în rândul tineretului.

Față de această situație, Strategia își propune dezvoltarea educației antreprenoriale și a formării profesionale în rândul tinerilor pentru sprijinirea creșterii economice și a creării de noi IMM-uri, crearea unui mediu de afaceri favorabil pentru tinerii întreprinzători și dinamizarea culturii antreprenoriale prin încurajarea schimburilor de experiență și promovarea unor modele de bună practică.

Obiective specifice și direcții de acțiune

1. Creșterea gradului de auto-ocupare a tinerilor în domeniul afacerilor.

Direcții de acțiune:

- a) Aplicarea unor măsuri legislative și dezvoltarea unor programe adaptate nevoilor tinerilor.
- b) Stimularea inițierii de noi afaceri prin promovarea antreprenoriatului în școli și universități.
- c) Oferirea unei palete de servicii mai variate pentru dezvoltarea carierei tinerilor, care să vină totodată și în sprijinirea dezvoltării economice la nivel național și european
- d) Facilitarea și sprijinirea dezvoltării talentului și aptitudinilor antreprenoriale ale tinerilor.
- e) Stimularea și sprijinirea demarării și dezvoltării firmelor nou-înființate (start-up-uri) prin facilitarea accesului acestora la finanțare
- f) Crearea de programe de formare în afaceri pentru șomerii tineri, care includ etape clar definite: profilare, planificare, punere în funcțiune, consolidare și creștere, în fiecare etapă oferind un meniu variabil de servicii (consiliere, formare și calificare, consiliere și accesul la microcredite), în parteneriat cu tinerii și alte organizații, consilieri în afaceri și instituțiile financiare.

¹⁶ Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri – S.R.L.-D, disponibil la <http://programenationale2013.aippimm.ro/>.

¹⁷ Programul Național pentru dezvoltarea antreprenoriatului de tineret, Patronatul Tinerilor Întreprinzători din România.

- g) Lansarea programelor active pe piața muncii care oferă sprijin financiar pentru șomerii tineri în vederea demarării unei afaceri.
- h) Conectarea serviciilor publice de ocupare, cu servicii de asistență și micro-furnizori de finanțare pentru a ajuta șomerii tineri să își dezvolte o carieră în antreprenariat.
- i) Introducere până la sfârșitul anului 2015, a competenței cheie "spiritul antreprenorial" în curricula de studiu în învățământul primar, gimnazial, profesional, superior și în educația adulților.

2. Promovarea antreprenoriatului, la toate nivelele educației și formării tinerilor.

Direcții de acțiune:

- a) Asigurarea dobândirii de competențe transversale precum competențele digitale, învățarea de a învăța, simțul inițiativei și antreprenoriatului, cunoașterea și înțelegerea aspectelor culturale prin programe special create.
- b) Asigurarea funcționalității triunghiului educație-cercetare-inovare prin susținerea parteneriatului dintre lumea întreprinderilor și diferitele sectoare și nivele ale educației, formării și cercetării pentru asigurarea adecvării competențelor și aptitudinilor formate în școală la nevoile pieței muncii, dar și pentru creșterea accentului pe inovare și antreprenariat în toate formele de învățare.
- c) Oferirea posibilității tinerilor de a avea cel puțin o experiență practică de antreprenariat înainte de vârsta de 26 ani, sau chiar înainte de a pleca din învățământul obligatoriu, cum ar fi rularea unei mini-companii, responsabilitatea unui proiect antreprenorial pentru o companie sau un proiect social.
- d) Pregătire antreprenorială pentru tineri prin intermediul resurselor fondurilor structurale (Fondul Social European, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală).
- e) Promovarea de module de învățare antreprenorială pentru tinerii care participă la schemele de garantare Națională de Tineret.

3. Facilitarea adaptării tinerilor întreprinzători la procesele de integrare europeană și globalizare.

Direcții de acțiune:

- a) Dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale bazate pe cunoașterea și gestionarea optimă a resurselor, în vederea adaptării rapide la rigorile determinate de globalizarea piețelor.
- b) Promovarea programului Erasmus pentru tinerii antreprenori¹⁸, un program de schimb transfrontalier care oferă antreprenorilor noi sau aspiranți șansa de a învăța de la antreprenorii cu experiență care conduc mici companii în alte țări din Uniunea Europeană.
- c) Facilitarea accesului tinerilor la sursele de finanțare pentru dezvoltare, prin servicii și programe de consiliere și consultanță.
- d) Dezvoltarea unei platforme dedicate analizei, creării unei metodologii comune și a unui program de mentorat între antreprenori la nivel european.

3. Contribuția Strategiei la incluziunea socială a tinerilor, în special a celor vulnerabili și/sau care, din diferite motive, ar putea avea oportunități mai puține

¹⁸ Erasmus for Young Entrepreneurs Program,
<http://www.eurodesk.org/edesk/SearchDb.do?go=1&progId=EU0010000401&show>

Obiective specifice și direcții de acțiune

1. Relansarea politicilor de combatere a sărăciei și promovare a incluziunii sociale în România cu accent pe tineri și copii pentru a reduce deficitele pe toate dimensiunile vieții acumulate în stadiile inițiale ale vieții, deficite care sunt de așteptat să marcheze negativ tot parcursul ulterior al indivizilor și care ar deveni mult mai dificil de recuperate

Direcții de acțiune:

- a. Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale a tinerilor și a transmiterii intergeneraționale, precum și întărirea coeziunii la nivel societal și a solidarității cu tinerii.
- b. Creșterea accentului pe prevenire, care este cea mai eficientă și viabilă cale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale și pe intervenția timpurie pentru a se evita situația în care persoanele care ajung în sărăcie rămân prinse în situații socioeconomice tot mai dificile și problematice.
- c. Schimbarea modului de abordare a combaterii sărăciei tinerilor de la intervenții de asistență socială punctuale la măsuri de dezvoltare socială și investiție constantă în tineri, implementate de la începutul și pe tot parcursul ciclului de viață
- d. Adoptarea unei abordări intersectoriale în demersurile de îmbunătățire a coeziunii comunitare și solidarității, precum și în cele de reducere a excluziunii sociale a tinerilor, abordând aspectele care țin de educația, ocuparea, locuirea și incluziunea tinerilor într-o manieră integrată; acțiuni de combatere a sărăciei și a excluziunii pe întreg spectrul de politici; pentru a răspunde nevoilor tinerilor și pentru a asigura coerență în politicile privind bunăstarea și acces la sistemele de asistență și protecție, trebuie întărită cooperarea intersectorială, precum și cea între nivelurile local, regional, național și european.
- e. Reconsiderarea beneficiilor financiare, a serviciilor și a suportului în natură pentru copii și tineri pentru asigurarea tuturor nevoilor fundamentale ale acestora
- f. Întărirea responsabilizării părinților cu serviciile de asistență socială și dezvoltarea funcțiilor sociale ale autorităților publice comunitare.
- g. Elaborarea de către autoritățile responsabile (Guvern, MMFPSPV) a unui program prioritar, parte a strategiei anti-sărăcie și de promovare a incluziunii sociale, aflate în curs de elaborare: Incluziunea Socială a copiilor și tinerilor aflați în sărăcie extremă și cu risc ridicat de marginalizare/ excluziune socială; elaborarea unui pachet complex de servicii sociale adresate copiilor și tinerilor din zonele cu sărăcie extremă, în vederea facilitării accesului la educație, acordării de alimentație sănătoasă, dezvoltarea capacității de dezvoltare personală.
- h. Îmbunătățirea accesului la asistență socială a tinerilor în nevoie, pentru a-și valorifica drepturile; sprijinirea activităților de informare și educare a tinerilor cu privire la drepturile lor
- i. Participarea tinerilor în toate fazele derulării politicilor anti-sărăcie și pentru promovarea incluziunii sociale: serviciile pentru tineret, serviciile sociale și instituțiile de educație formală trebuie să lucreze împreună cu tinerii și familiile lor pentru a preveni excluziunea socială a tinerilor.
- j. Valorificarea întregului potențial al muncii de tineret și al centrelor de tineret ca mijloace de incluziune.
- k. Sprijinirea dezvoltării cunoașterii și competențelor interculturale ale tuturor tinerilor și combaterea prejudecăților.
- l. Remedierea problemelor lipsei de adăpost, locuirii și excluziunii financiare.

m. Promovarea măsurilor de sprijin pentru tinerele familii

2. Acordarea de sprijin pentru tineri în vederea asigurării desfășurării unor vieți independente, a întemeierii unor familii proprii și a stimulării natalității în rândul tinerilor

Direcții de acțiune:

- a. Asigurare a echilibrului dintre viața profesională, accesul la educație și măsuri de sprijinire a familiei, în mod special în vederea creșterii copiilor
- b. O piață a muncii flexibilă și incluzivă
- c. Educație adaptată la cerințele implicării tinerilor în activități generatoare de venit
- d. Servicii de suport pentru creșterea copiilor acasă, la locul de muncă și în sistemul educațional de terțiar

3. Promovarea unei piețe a muncii mai incluzive cu tinerii în general și cu tinerii din categorii defavorizate în mod special, îmbunătățirea calității integrării tinerilor pe piața muncii, asigurarea unei piețe a muncii flexibilă și creșterea siguranței cu privire la menținerea locului de muncă

Direcții de acțiune:

- a. Asigurarea dreptul la tratament egal și corect, mai ales în ce privește munca și salariul decent, locuri de muncă neprecare, oportunitățile de pregătire și promovare, și prevenirea discriminării pe baza vârstei.
- b. Implementarea unor politici dedicate încadrării în muncă a tinerilor, în care să fie incluse măsurile menite să reducă rata șomajului în rândul tinerilor, printre altele prin intermediul ucenicilor, al stagiilor sau al altor experiențe de muncă
- c. Dezvoltarea, completarea și actualizarea cadrului național al calificărilor și a sistemului de standarde ocupaționale pentru a stimula dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă
- d. Dezvoltarea cadrului național al calificărilor, încurajarea programelor de formare profesională continuă;
- e. Promovarea mecanismelor de recunoaștere a achizițiilor obținute pe căi nonformale și informale pentru a facilita accesul adulților cu nivel educațional redus la nivele educaționale superioare.
- f. Promovarea concepului de management al vieții și al carierei care să sprijine indivizii pentru a beneficia din plin de toate oportunitățile
- g. Acordarea de sprijin social îmbunătățit care continuă și atunci când tinerii se angajează pentru a se evita o situație de „ușă rotativă” în care persoanele sunt prinse între șomaj și un loc de muncă precar, de slabă calitate.
- h. Extinderea eligibilității pentru cursuri de calificare profesională și la persoanele care nu au absolvit învățământul obligatoriu, în paralel cu cursuri de instruire speciale în competențe de bază pentru aceste persoane, astfel încât să poată fi cuprinse grupuri la risc precum persoanele aflate în sărăcie sau romii.
- i. Facilitarea unor convenții între unitățile școlare din zone izolate, fără angajatori importanți în proximitate, și agenți din alte zone economice, pentru a permite organizarea învățământului profesional în aceste zone.
- j. Prelungirea duratei facilităților acordate către angajatori pentru angajarea persoanelor tinere și

cumularea facilităților pentru tineri cu cele acordate pentru angajarea persoanelor din grupurile vulnerabile, dacă este vorba de tineri din aceste categorii

- k. Pentru asigurarea tranziției de la educație la ocupare, tinerilor trebuie să li se asigure consiliere și orientare în carieră de calitate, formare la locul de muncă, internship și ucenicie de bună calitate plătite, care să răspundă abilităților și intereselor acestora.
- l. Trebuie asigurat sprijinul necesar, financiar, administrativ sau de altă natură, pentru încurajarea antreprenoriatului în rândul tinerilor.

4. Direcționarea educației non-formale spre reintegrarea socială a tinerilor excluși social, asigurarea menținerii sau restabilirii accesului la educația formală în paralel cu o reală promovare a învățării non-formale și informale și a recunoașterii competențelor dobândite

Direcții de acțiune:

- a. Investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile (de la nivel preșcolar la nivel universitar) și asigurarea accesului egal la educație gratuită și de bună calitate, de la nivelul primar până la cel terțiar, pentru toți tinerii
- b. Ameliorarea rezultatelor în domeniul educației, tratând fiecare segment (preșcolar, primar, secundar, profesional și universitar) în cadrul unei abordări integrate, care să includă competențele-cheie și care are scopul de a reduce părăsirea timpurie a școlii;
- c. Pentru a atinge ținta stabilită pentru anul 2020 de absolvire de către tineri a învățământului superior sunt necesare măsuri de atragere către educația terțiară a populației care acum are vârsta cuprinsă între 23 și 27 de ani, în special în contextul tendinței descendente a ratei de cuprindere în învățământul superior.
- d. Consiliere vocațională reală a tinerilor de la nivelul învățământului gimnazial și secundar inferior cu ajutorul tinerilor din învățământul superior, a proaspeților absolvenți, pentru activizarea concomitent a mai multor grupe de vârstă de tineri
- e. Dezvoltarea de platforme de educație prin parteneriat între școli, universități, organizații de tineret și furnizori de învățare nonformală cu participarea membrilor comunității (părinți, tineri) din care provin beneficiarii acestor platforme de învățare
- f. Pentru a construi o cultură a înțelegerii, acceptării și respectului, sistemele de educație trebuie să promoveze participarea la procesul de decizie, diversitatea și incluziunea, mai degrabă decât să se concentreze pe examene și certificate.
- g. Măsuri pentru promovarea e-incluziunii tinerilor, direcționate în special spre zonele mai sărace și mai izolate din mediul rural și spre categoriile de tineri cu un standard de viață mai scăzut

5. Conceperea unor noi programe de construire sau amenajare de locuințe sociale, care să permită implementarea prevederilor legale care îndreptăcesc tinerii defavorizați la o locuință, cum este cazul legii marginalizării sociale

Direcții de acțiune:

- a. Elaborarea unei concepții a locuințelor sociale și diagnoza nevoii reale de locuințe sociale la nivelul României
- b. Continuarea acordării de facilități pentru achiziționarea unei locuințe pentru tineri și demararea, odată cu revirimentul economic, a unor noi programe de locuințe adresate tinerilor
- c. Realizarea unui stoc de locuințe sociale, la nivel de 50% din nevoi, până la nivelul anului 2020

6. Promovarea accesului egal la sănătate a tinerilor și menținerea accesului gratuit la un pachet de servicii de bază sanitare și îmbunătățirea calității actului medical de care beneficiază copiii și tinerii

Direcții de acțiune:

- a. Tinerilor trebuie să le fie garantate drepturile sociale, în particular accesul liber și egal la servicii medicale de sănătate mintală și fizică accesibile
- b. Monitorizarea mai atentă a tinerilor și încurajarea accesului regulat la consult medical pentru prevenirea apariției unor boli
- c. Promovarea unui pachet integrat dedicat tinerilor de educație pentru sănătate și educație sexuală
- d. Elaborarea unui set de măsuri de conștientizare și planificare familială dedicate tinerelor din categorii vulnerabile sociale

7. Elaborarea și implementarea în parteneriat cu toate instituțiile responsabile din toate sectoarele a unor măsuri de suport special pentru grupurile de tineri vulnerabile social

Direcții de acțiune:

- a. Lărgirea atribuțiilor centrelor de tineret pentru a le transforma în instituții care pot fi la nivel local centre de resurse pentru tinerii excluși social și marginalizați, integrând intervenția autoritățile locale cu responsabilități sectoriale în implementarea politicilor de tineret
- b. Elaborarea unor măsuri pentru diminuarea riscurilor importante pentru copiii și tinerii de 15-18 ani rămași în țară după emigrarea părinților și lipsiți de suportul serviciilor de asistență socială.
- c. Politici eficiente de combatere a discriminării tinerilor, deoarece pentru numeroase grupuri și persoane, sursele sărăciei și precarității se află foarte adesea în restricțiile de la oportunitățile și drepturile la care au acces celelalte grupuri.
- d. Integrarea acțiunilor de combatere a fenomenului copiilor și tinerilor fără adăpost în ansamblul strategiilor de acțiune și al politicilor sociale inițiate de MMFPSPV; pregătirea unui cadru instituțional integrat de intervenție.
- e. Corelarea și simplificarea serviciilor dedicate categoriei copiilor și tinerilor fără adăpost și acordarea lor într-un pachet integrat - este nevoie de colaborare instituțională pentru a acorda integrat suport - acte de identitate, asistență medicală, asistență socială (indemnizații), acces la pensii, acces la adăposturi și locuințe sociale, acces la sistemul educațional, acces la oportunități de angajare. Creșterea accesului acestei categorii la drepturile legale oferite prin legi precum venitul minim garantat, legea marginalizării sociale, legea economiei sociale și alte legi care includ această categorie socială printre beneficiarii eligibili

- f. Prevenirea transmiterii mai ales prin transmitere sexuală a HIV /SIDA în rândul tinerilor și reducerea, în acord cu prevederile Strategiei HIV/SIDA, până în 2015 cu cel puțin 20% a incidenței HIV în rândul tinerilor de 15 – 29 de ani față de 2010.
- g. Combaterea formelor specifice de discriminare și excluziune cu care se confruntă tinerii cu nevoi speciale, asigurarea asistenței specializate pentru reintegrarea ocupațională și socială a acestor tineri
- h. Creșterea resurselor, în special a serviciilor, pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală
- i. Asistență pentru dobândirea unei locuințe, acces la educație și la servicii de sănătate al tinerilor care părăsesc centrele de plasament

8. Indicatori pentru urmărirea efectelor pe care politicile în domeniul tineretului le au asupra situației tinerilor

Indicatori contextuali

- Populația de copii – număr total de persoane în categoria de vârstă 0-14 ani care trăiește într-un stat membru al UE la 1 ianuarie (sursa: Eurostat – date demografice)
- Populația de tineri - număr total de persoane în categoriile de vârstă 15-19, 20-24 și 25-29 ani care trăiește într-un stat membru al UE la 1 ianuarie (sursa: Eurostat – date demografice)
- Ponderea populației tinere – persoane tinere (în categoriile de vârstă 15-19, 20-24 și 25-29 ani) ca pondere în totalul populației unui stat membru al UE (sursa: Eurostat – date demografice)
- Vârsta medie la care tinerii părăsesc casa (gospodăria) părintească – vârsta medie la care tinerii părăsesc casa părintească (sursa: Eurostat – date demografice, EU LFS)

Educație și training

- Persoane care părăsesc timpuriu (sistemul de) educație și training – ponderea populației în vârstă de 18-24 ani care au absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu mai sunt în (sistemul de) educație sau training (sursa: Eurostat, EU LFS)
- Persoane cu rezultate slabe – ponderea persoanelor de 15 ani care obțin scorul 1 sau mai mic (pe o scală de la 1 la 5) la testele PISA - la citire, matematică, științe – ținta UE: sub 15% până în 2020 (sursa: OECD – PISA)
- Participarea în învățământul terțiar – ponderea populației de 30-34 ani care a absolvit învățământul terțiar – ținta UE: cel puțin 40% până în 2020 (sursa: Eurostat, EU LFS)
- Tineri (20-24 ani) care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior – ponderea populației în vârstă de 20-24 ani care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior (nivel ISCED 3c lung) (sursa: Eurostat, EU LFS)

Ocupare și antreprenariat

- Șomajul în rândul tinerilor:
 - o Rata șomajului în rândul tinerilor – ponderea șomerilor în vârstă de 15-24 ani în populația activă (ocupați și șomeri) (sursa: Eurostat, EU LFS)

o Rata șomajului de lungă durată în rândul tinerilor – ponderea șomerilor în vârstă de 15-24 ani în total șomeri din această categorie de vârstă, care nu au un loc de muncă de 12 luni sau mai mult (sursa: Eurostat, EU LFS)

- Ponderea șomerilor în rândul tineretului – ponderea șomerilor tineri în total populație tânără (ocupată, șomeri și inactivi) în vârstă de 15-24 ani (sursa: Eurostat, EU LFS)

- Tineri auto-ocupați – ponderea auto-ocupaților în total populație ocupată în vârstă de 20-24 și 25-29 ani (sursa: Eurostat, EU LFS)

- Tineri care ar dori să-și întemeieze propria afacere – ponderea tinerilor în vârstă de 15-30 ani care răspund DA la întrebarea „Ai dori să-ți întemeiezi propria ta afacere în viitor?” (sursa: Flash Eurobarometer)

- Tineri angajați cu contract temporar – ponderea tinerilor angajați (20-29 ani) care au un contract de muncă pe durată determinată (sursa: Eurostat, EU LFS)

Sănătate și bunăstare

- Fumători cu regularitate – ponderea fumătorilor zilnici de țigarete în populația tânără de 15-24 ani (sursa: Eurostat, EHIS – European Health Interview Surveys)

- Obezitate – tineri de 18-24 ani cu un indice al masei corporale de 30 sau peste (sursa: Eurostat, EHIS)

- Consumul de alcool în ultimele 30 zile – ponderea celor din grupul țintă (elevi care împlinesc vârsta de 16 ani în anul sondajului) care răspund afirmativ la întrebarea dacă au băut vreo băutură alcoolică în ultimele 30 zile (sursa: date sondaj ESPAD)

- Decese în rândul tinerilor a căror cauză a fost sinuciderea – numărul de decese având drept cauză sinuciderea la 100.000 locuitori în vârstă de 15-24 ani

- Suferință psihică – tineri (15-24 ani) care au avut suferințe psihice în decursul ultimelor 4 săptămâni (sursa: Eurostat, EHIS, ECHIM #30(a))

- Răniri: trafic rutier – cazuri auto-raportate – ponderea indivizilor în vârstă de 15-24 ani raportând că au avut un accident de trafic rutier, care a avut drept consecință răni pentru care s-a solicitat tratament medical, în decursul ultimelor 12 luni (sursa: Eurostat, EHIS, ECHIM #30(a))

Incluziune socială

- Rata riscului de sărăcie sau excluziune:

o La copii – ponderea copiilor (sub 18 ani) care se confruntă cu riscul sărăciei și/sau cu privațiuni materiale severe și/sau care trăiesc într-o gospodărie cu intensitatea muncii foarte scăzută (sursa: Eurostat, SILC)

o La tineri - ponderea tinerilor (18-24 ani) care se confruntă cu riscul sărăciei și/sau cu privațiuni materiale severe și/sau care trăiesc într-o gospodărie cu intensitatea muncii foarte scăzută (sursa: Eurostat, SILC)

o Decalajul dintre copii (sub 18 ani) și total populație – decalajul dintre copii și total populație (în puncte procentuale) în ce privește confruntarea cu riscul sărăciei și/sau cu privațiuni materiale severe și/sau care trăiesc într-o gospodărie cu intensitatea muncii foarte scăzută (sursa: Eurostat, SILC)

o Decalajul dintre tineri (18-24 ani) și total populație – decalajul dintre tineri și total populație (în puncte procentuale) în ce privește confruntarea cu riscul sărăciei și/sau cu privațiuni materiale severe și/sau care trăiesc într-o gospodărie cu intensitatea muncii foarte scăzută (sursa: Eurostat, SILC)

- Rata riscului de sărăcie:

- o Pentru copii (sub 18 ani) – ponderea copiilor (sub 18 ani) care trăiesc în familii cu un venit disponibil echivalat sub 60% din mediana venitului disponibil echivalat la nivel național (după transferurile sociale) (sursa: Eurostat, SILC)
- o Decalajul dintre copii (sub 18 ani) și total populație – decalajul dintre copii și total populație (în puncte procentuale) în ce privește trăirea în familii cu un venit disponibil echivalat sub 60% din mediana venitului disponibil echivalat la nivel național (după transferurile sociale) (sursa: Eurostat, SILC)
 - Rata deprivării materiale severe:
 - o Pentru copii (sub 18 ani) – ponderea copiilor care nu își pot permite cel puțin patru din următorii nouă itemi: 1) să-și plătească chiria, ipoteca sau facturile de utilități; 2) să-și asigure încălzirea corespunzătoare a locuinței; 3) să facă față unor cheltuieli neașteptate; 4) să mănânce carne sau proteine cu regularitate; 5) să plece în concediu; sau nu-și permit să cumpere: 6) un televizor; 7) un frigider; 8) o mașină; 9) un telefon (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Pentru tineri (18-24 ani) – ponderea tinerilor care nu își pot permite cel puțin patru din următorii nouă itemi: 1) să-și plătească chiria, ipoteca sau facturile de utilități; 2) să-și asigure încălzirea corespunzătoare a locuinței; 3) să facă față unor cheltuieli neașteptate; 4) să mănânce carne sau proteine cu regularitate; 5) să plece în concediu; sau nu-și permit să cumpere: 6) un televizor; 7) un frigider; 8) o mașină; 9) un telefon (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Decalajul dintre copii (sub 18 ani) și total populație în privința ratei deprivării materiale severe (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Decalajul dintre tineri (18-24 ani) și total populație în privința ratei deprivării materiale severe (sursa: Eurostat, SILC)
- Locuirea în gospodării cu intensitate foarte joasă a muncii:
 - o Pentru copii (sub 18 ani) – ponderea copiilor care locuiesc în gospodării în care adulții au lucrat în ultimul an mai puțin de 20% din potențialul lor de a munci (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Pentru tineri (18-24 ani) – ponderea tinerilor care locuiesc în gospodării în care adulții au lucrat în ultimul an mai puțin de 20% din potențialul lor de a munci (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Decalajul dintre copii (sub 18 ani) și total populație (0-59 ani) în privința locuirii în gospodării în care adulții au lucrat în ultimul an mai puțin de 20% din potențialul lor de a munci (sursa: Eurostat, SILC)
 - o Decalajul dintre tineri (18-24 ani) și total populație (0-59 ani) în privința locuirii în gospodării în care adulții au lucrat în ultimul an mai puțin de 20% din potențialul lor de a munci (sursa: Eurostat, SILC)
- Nevoia nesatisfăcută auto-raportată de îngrijire medicală:
 - o Pentru tineri (18-24 ani) – nevoia nesatisfăcută auto-raportată de îngrijire medicală, din următoarele 3 motive: bariere financiare + distanțe prea mari + timpi de așteptare
 - o Decalajul dintre tineri (18-24 ani) și total populație privind nevoia nesatisfăcută auto-raportată de îngrijire medicală (sursa: Eurostat, SILC)
- Tineri care nu sunt nici ocupați, nici în educație sau training (NEET) – tineri din grupa de vârstă 15-24 ani care nu sunt nici ocupați, nici în vreo formă de educație sau training (sursa: Eurostat, LFS)

Cultură și creativitate

- Desfășurarea/participarea la activități artistice de amatori – ponderea tinerilor (15-30 ani) care declară că au participat cel puțin o dată în ultimele 12 luni la oricare dintre următoarele activități artistice

de amatori: cântatul la un instrument muzical; cântatul vocal; actorie; dans; scris poezii; fotografiere; filmare (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Participare la activități culturale - ponderea tinerilor (15-30 ani) care declară că au participat în ultimele 12 luni la oricare dintre următoarele activități culturale: vizite la monumente istorice (palate, castele, biserici, grădini etc.), vizite la muzee sau galerii de artă, mers la cinema, concert, teatru, spectacol de dans, balet sau operă (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Participarea în cluburi sportive, cluburi de loisir cluburi/asociații de tineret sau organizații culturale (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Învățarea a cel puțin două limbi străine – ponderea tinerilor din învățământul secundar superior (nivel ISCED 3 programe generale, cu excepția învățământului vocațional sau pre-vocațional) care învață două sau mai multe limbi străine (sursa: date culese de Eurostat privind învățarea limbilor străine în școli)

Participarea tinerilor

- Participarea tinerilor în organizații politice sau în organizații neguvernamentale orientate spre comunitate sau mediu – participarea auto-raportată de tinerii în vârstă de 15-30 ani în activități ale unei organizații politice sau ale unui partid politic, sau ale unei organizații locale ce urmărește îmbunătățirea situației comunității sau a mediului local în ultimele 12 luni (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Participarea tinerilor la alegeri locale, regionale, naționale sau euro-parlamentare – ponderea tinerilor în vârstă de 18-30 ani care declară că au participat la la alegeri locale, regionale, naționale sau euro-parlamentare în ultimii trei ani (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Tineri de 18-30 ani care au fost aleși în Parlamentul European – numărul membrilor tineri ai Parlamentului European aleși la ultimele alegeri euro-parlamentare (2009) (sursa: Parlamentul European)

- Tineri care folosesc Internetul pentru a interacționa cu autoritățile publice – ponderea tinerilor în vârstă de 16-24 ani care au utilizat Internetul în ultimele 12 luni pentru a interacționa cu autoritățile publice (de exemplu, au folosit Internetul pentru una sau mai multe dintre următoarele activități: obținerea de informații de pe website-urile autorităților publice, descărcarea de formulare oficiale, transmiterea de formulare oficiale completate) (sursa: Eurostat – sondaj privind folosirea TIC în gospodării sau de către indivizi)

- Tineri care folosesc Internetul pentru a accesa sau a posta opinii pe website-uri (e.g. bloguri, rețele de socializare etc.), pentru a discuta chestiuni civice și politice (în ultimele 3 luni) – ponderea tinerilor în vârstă de 16-24 ani care declară că au utilizat Internetul pentru a accesa sau a posta opinii pe website-uri (e.g. bloguri, rețele de socializare etc.), pentru a discuta chestiuni civice și politice (în ultimele 12 luni)(sursa: Eurostat – sondaj privind folosirea TIC în gospodării sau de către indivizi)

Activități voluntare

- Implicarea tinerilor în activități voluntare – implicarea auto-raportată în activități de voluntariat organizate, în ultimele 12 luni (15-30 ani) (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Ponderea tinerilor care au avut o contribuție voluntară în propria comunitate – ponderea tinerilor de 15-30 ani care declară că au luat parte la orice activitate voluntară menită a schimba ceva în propria lor comunitate în ultimele 12 luni (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Ponderea tinerilor care au fost în străinătate în scop de voluntariat - ponderea tinerilor de 15-30 ani care declară că au fost în străinătate în scop de voluntariat (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Recunoașterea formală a participării la activități de voluntariat – ponderea tinerilor de 15-30 ani care declară că au luat parte la acțiuni de voluntariat și au primit un certificat, o diplomă sau alt fel de recunoaștere formală pentru participarea lor (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

Tineretul și lumea

- Participarea tinerilor în organizații neguvernamentale active în domenii precum schimbarea climatică globală/încălzirea globală, ajutor pentru dezvoltate sau drepturile omului – participarea auto-raportată de tinerii în vârstă de 15-30 ani în activități ale unei organizații neguvernamentale active în domenii precum schimbarea climatică globală/încălzirea globală, ajutor pentru dezvoltate sau drepturile omului, în ultimele 12 luni (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

- Implicarea tinerilor în activități sau proiecte, în ultimul an, care au implicat tineri din alte continente – participarea auto-raportată de tinerii în vârstă de 15-30 ani în activități sau proiecte, în ultimul an, care au implicat tineri din alte continente (sursa: DG EAC Flash Eurobarometer on Youth)

DRAFT